SSLG, o.z., SLS

Slovenská spoločnosť lekárskej genetiky a genomiky, o.z.
kolektívny člen SLS
Grösslingová 6-8
811 09 Bratislava – mestská č. Staré Mesto
e-mail: vybor-sslg@sslg.sk

Vec: **Odborné stanovisko Slovenskej spoločnosti lekárskej genetiky a genomiky (SSLG o.z., SLS) k samoplatcovskému genetickému testovaniu predispozícií k dedičným onkologickým ochoreniam**

Výbor SSLG o.z. v súvislosti s narastajúcou dostupnosťou komerčných a samoplatcovských genetických testov upozorňuje odbornú aj laickú verejnosť na potrebu zabezpečenia odbornej genetickej starostlivosti pri indikácii, interpretácii a následnom manažmente výsledkov genetických vyšetrení.

Samoplatcovský genetický test uskutočnený u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, teda v zdravotníckom zariadení (štátnom alebo neštátnom), predstavuje zdravotnícky výkon, ktorého výsledky môžu mať zásadný dopad na zdravotnú starostlivosť testovanej osoby, ako aj na jej biologických príbuzných. Z uvedeného dôvodu by mal byť realizovaný v súlade s etickými princípmi genetického poradenstva.

Odborná spoločnosť vyžaduje od poskytovateľa zdravotnej starostlivosti **zabezpečenie procesov tak, aby súčasťou samoplatcovského testu bolo absolvovanie odbornej pred-testovej ako aj po-testovej konzultácie**, s tým, že konzultácie vykonáva prednostne lekár s dostatočnou praxou v oblasti lekárskej genetiky, prípadne lekár príslušnej lekárskej odbornosti, ktorej sa klinická motivácia genetického testovania týka (napr. onkológ, gynekológ, gastroenterológ, klinický farmakológ/farmaceut, pediater špecialista a pod.) a ktorý preberá za ich interpretáciu týmto plnú zodpovednosť.

Ďalej upozorňuje, že **poskytovanie alebo sprostredkovanie samoplatcovského genetického testu bez zabezpečenia primeraného genetického poradenstva môže viesť k**:

- nesprávnemu pochopeniu významu výsledku pacientom,
- oddialeniu zavedenia odporúčaných preventívnych a dispenzárnych opatrení s možným dôsledkom neskorého záchytu ochorenia,
- oneskoreniu liečby a ujmy na zdravotnom stave,
- zbytočnej psychickej záťaži pacienta a jeho biologických príbuzných,
- opomenutiu genetického vyšetrenia u rizikových príbuzných,
- nesprávnemu a neefektívnemu využívaniu zdrojov verejného zdravotného poistenia.

Výbor SSLG osobitne upozorňuje, že v mnohých prípadoch osoby s pozitívnou rodinnou anamnézou onkologického ochorenia alebo jedinci s identifikovaným kauzálnym DNA variantom v rodine spĺňajú indikačné kritériá na molekulárno-genetické testovanie v rámci systému verejného zdravotného poistenia.

V takýchto situáciách by mal byť pacient primárne odoslaný do ambulancie lekárskej genetiky.

Primárne ponúkanie samoplatcovského testu poskytovateľom zdravotnej starostlivosti pacientovi, ktorý spĺňa indikačné kritériá na molekulárno-genetické testovanie v rámci systému verejného zdravotného poistenia, nie je v súlade s aktuálnymi odbornými odporúčaniami, ani s etickými princípmi práce lekára.

V Bratislave dňa 03.07.2026

Výbor SSLG, o.z.

Slovenská spoločnosť lekárskej genetiky, o. z.
Kolektívny člen Slovenskej lekárskej spoločnosti
IČO: 55 47 66 35
reg. č. VVS/1-900/90-66669